

Q&A openbaarheid van bestuur

Welke wetgeving heeft Brussel op het vlak van openbaarheid van bestuur?

Als gevolg van de Samusocialaffaire werd de Brusselse wetgeving inzake openbaarheid aangescherpt via onderstaande ordonnanties:

- [Ordonnantie van 14 december 2017](#) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen
- [Gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019](#) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de openbaarheid van bestuur bij de Brusselse instellingen

[De ordonnantie van 2017](#) verving een eerdere ordonnantie van 2006 en handelt over de bezoldiging en voordelen van de Brusselse mandatarissen. Het gaat voornamelijk over een vorm van actieve openbaarheid van bestuur. De overheidsinstellingen publiceren deze gegevens jaarlijks op hun website.

De ordonnantie van 2019 ging een stuk ruimer en behandelt bestuurs- en milieu-informatie en belangrijk luik actieve openbaarheid van bestuur. De beslissing nr. 401.20 van de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten (CTB) focust specifiek op het luik actieve openbaarheid van bestuur.

Wat is de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten (CTB) en wat is haar rol?

De Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten (CTB) werd opgericht bij het Gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019. Ze behandelt de beroepen die ingesteld worden tegen de niet-naleving van de verplichtingen met betrekking tot actieve openbaarmaking, de passieve openbaarmaking en het weigeren van verbeteringen. Jaarlijks publiceert de CTB een rapport.

Sommige overheden scoren goed, andere minder. Hoe werd de score van de verschillende openbare instellingen berekend?

De [CTB](#) voegde bij haar [beslissing 401.20](#) een exceldocument. Daarin staat een score op vlak van openbaarheid voor bestuur voor elk van de 117 Brusselse overheidsinstellingen. Voor elk van de instellingen werd gecheckt of ze beschikken over:

- een rubriek transparantie
- een beschrijving van bevoegdheden, organisatie en werkwijze
- een inventaris van de subsidies
- een inventaris van de studies
- een inventaris van de overheidsopdrachten
- oproepen tot kandidaten

Voor gemeenten, OCMW's, de Brusselse regering en COCOF zijn er nog een aantal extra rubrieken zoals een overzicht van de kabinetsleden, agenda's van vergaderingen,... De overheidsinstellingen die helemaal in orde zijn, kregen in de excel een groene kleur. Wie niet in orde was rood. En als er verbeterpunten waren oranje.

Wij (van one.brussels) gaven hieraan de volgende score:

- groen = 1
- oranje = 0,5

- rood = 0

Op basis hiervan berekenden we in welke mate de overheidsinstellingen voldoen aan hun verplichtingen inzake actieve openbaarheid.

Instelling	% actieve openbaarheid van bestuur vervuld
Brusselse regering	61%
COCOF	61%
GGC	89%
Gewestelijke instellingen	39%
Stad en gemeenten	50%
OCMW's	15%
VZW's	21%
Totaal	32%

De VZW's uit de tabel zijn allemaal gelinkt aan de Stad Brussel. Waarom geen VZW's uit andere gemeenten? Naar aanleiding van de Samusocial-affaire publiceerde de Stad Brussel een brochure met het overzicht van alle stedelijke VZW's. Dat is duidelijk. In de andere 18 gemeenten uit het Brussels Gewest zijn er ook tal van VZW's die aan de actieve openbaarheid moeten voldoen. Maar het is niet eenvoudig daar zicht op te krijgen.

[Wat is het verschil tussen actieve en passieve openbaarheid van bestuur?](#)

Bij actieve openbaarheid neemt de overheid zélf het initiatief om bestuursinformatie publiek te maken.

Bij passieve openbaarheid wordt bestuursinformatie publiek gemaakt op vraag van een persoon of organisatie.